

Migratie

Ik vertrek - Zij vertrokken

2 VMBO

Leerdoelen

Na deze les...

- kun je redenen voor migratie noemen;
- kun je uitleggen wat push- en pullfactoren zijn;
- kun je kerncijfers over de bevolking opzoeken in StatLine van CBS;
- kun je uitleggen wanneer je iemand allochtoon of autochtoon noemt;
- kun je voorbeelden geven van migranten in Nederland tot wel vijf eeuwen geleden;
- kun je kritisch naar grafieken kijken en je bent ervan bewust dat cijfers en grafieken soms verkeerd worden gebruikt;
- kun je enkele begrippen noemen die te maken hebben met migratie;
- kun je dat wat je net geleerd hebt gebruiken in een verwerkingsopdracht.

Colofon

Deze lessen zijn gemaakt in opdracht van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
Realisatie: Codename Future: www.codenamefuture.nl

Migratie

Ik vertrek - Zij vertrokken

Migratie

In de klassikale inleiding heb je voorbeelden gezien van mensen die naar een ander land zijn gemigreerd. Migratie is verhuizen. Als je Nederland binnenkomt ben je een immigrant. Als je het land uitgaat ben je een emigrant. Mensen hebben verschillende redenen om te migreren.

Filmpje over Obaida uit Syrië niet gezien? Bekijk het dan hier:
<http://jeugdjournaal.nl/artikel/674346-obaida-10-uit-syrie-vlucht-naar-nederland.html>

1. Welke redenen om te migreren zag je in het filmpje?

2. Obaida kwam van Syrië naar Nederland. Is hij vanuit Nederland gezien een immigrant of een emigrant?

Ik vertrek

Ik vertrek is een televisieprogramma waarbij Nederlanders hun geluk gaan beproeven in het buitenland.

3. Wat zijn de deelnemers aan dit televisieprogramma?

- Immigranten
- Emigranten

Bekijk op de site van [Ik vertrek](#) de beschrijving van enkele afleveringen.

4. Welke redenen hebben de deelnemers aan het programma om uit Nederland te vertrekken?

- Ze willen een hotel of camping beginnen in het buitenland.
- Ze vluchten voor het geweld in Nederland.
- Ze willen graag in een warmer klimaat wonen.
- Ze worden in Nederland gepest vanwege hun godsdienst.
- Ze willen hun kinderen een betere toekomst geven.
- Ze denken dat ze gelukkiger worden in een ander land.

Push en pull

Immigratie en emigratie zijn van alle tijden. Mensen vertrekken op zoek naar een betere baan, vanwege oorlog, om de armoede of het klimaat te ontvluchten.

De redenen waarom mensen vertrekken noem je *duwende krachten* (pushfactoren). De reden waarom mensen ergens naartoe trekken noem je *trekkende krachten* (pullfactoren).

5. Zet in het juiste rijtje. Knip en plak of schrijf de onderstaande push en pull factoren in de juiste vakjes.

Oorlog in je land – Heerlijk klimaat – Armoede in je land – Meer ruimte voor jezelf – Meer werk – Niet je eigen geloof mogen beoefenen.

Pushfactoren	Pullfactoren

Bevolkingsgroepen in Nederland

Niet alle nieuwkomers in Nederland zijn vluchtelingen. Net als de Nederlanders uit *Ik vertrek* zijn er mensen uit andere landen die in Nederland werk zoeken.

Iemand die eenmaal in Nederland geïmmigreerd is, noemen we een allochtoon. Kinderen van immigranten die in Nederland geboren worden, noemen we ook nog allochtoon. Er wordt vaak een verschil gemaakt tussen westerse en niet-westerse allochtonen.

Natuurlijk is het belangrijk dat we iedereen gelijkwaardig behandelen, maar het kan toch handig zijn om te weten wie allochtoon is en waar hij woont. Als nieuwkomer heb je nu eenmaal een bepaalde achterstand, bijvoorbeeld in taal en cultuur. Gemeenten, scholen en andere instanties willen graag helpen bij de integratie, maar dan moet je natuurlijk wel gegevens hebben over de groep die je wilt helpen en begeleiden.

Een paar begrippen:

Westerse allochtoon

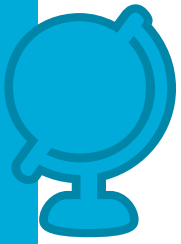
Iemand van wie een van de ouders is geboren in een van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië, of Indonesië of Japan.

Niet-westerse allochtoon

Iemand van wie een van de ouders is geboren in een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

Hoeveel allochtonen wonen er nu precies in Nederland? Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt allerlei ontwikkelingen in Nederland precies bij. Ze verzamelen gegevens en zetten de getallen in een database. Met behulp van de getallen in de database kun je statistieken en grafieken maken. Ook jij kunt vrij gemakkelijk de gegevens in StatLine, de database van CBS raadplegen.

Zoek met behulp van StatLine uit hoeveel allochtonen er in Nederland zijn. Gebruik het stappenplan op de volgende pagina. ►

Stappenplan StatLine

Onderzoeksvraag: Hoeveel allochtonen zijn er in Nederland?

Ga naar <http://statline.cbs.nl/Statweb/>

Klik op: *Zoek op thema*. Klik dan op: *bevolking*. Daarna op: *bevolking: Kerncijfers*. Daarna op: *bevolking naar herkomstgroepering*.

Klik op: *Allochtoon: eerste en tweede generatie**.

Je ziet nieuwe keuzes verschijnen aan de rechterkant. Kies: *Totaal Allochtonen*. Zet daarna het vinkje bovenaan zodat alle kolommen worden geselecteerd.

*Eerste generatie = mensen die zelf in het buitenland zijn geboren.

Tweede generatie = mensen die zelf in Nederland zijn geboren, maar van wie de ouders in het buitenland zijn geboren.

Klik nu op:

→ Toon gegevens

Beantwoord met behulp van StatLine de volgende vragen:

6. **Het totaal aantal allochtonen in Nederland in 2015 is:**

7. **Hoeveel procent van de totale bevolking in 2015 is allochtoon?**

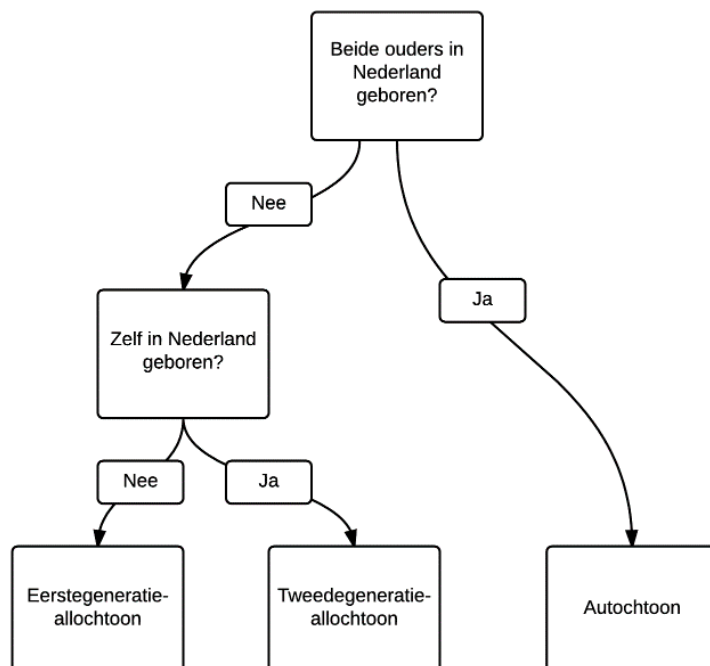
8. **Het aantal niet-westerse allochtonen in 2015 is:**

9. **Wat is volgens deze tabel de grootste groep niet-westerse allochtonen?**

10. **Geef een voorbeeld van een land waaruit westerse allochtonen komen:**

Autochtoon

Je bent autochtoon als je ouders in Nederland zijn geboren. Kleinkinderen van immigranten die in Nederland wonen zijn vaak autochtoon. Hoe schuiven generaties op van allochtoon naar autochtoon? Het onderstaand schema geeft daar antwoord op.

11. Ben jij allochtoon of autochtoon?

12. Als je allochtoon bent, van welke generatie ben je dan?

Vijf eeuwen migratie

Bron: [Wikipedia](#).

De reden om je land te verlaten is niet altijd even vrolijk, maar migratie is van alle tijden. Ben jij een autochtoon? De kans is groot dat jouw voorouders ooit uit een ander land naar Nederland zijn gekomen. Uit onderzoek blijkt dat 98% van alle autochtone Nederlanders verre voorouders heeft die ooit vanuit het buitenland naar Nederland trokken.

13. Indien jij autochtoon bent: Denk jij dat je (verre) voorouders uit het buitenland komen? Waarom denk je dat?

Ga naar de website www.vijfeeuwenmigratie.nl. Klik op Periode.

Klik op het eerste vak. Je krijgt een scherm met tekst. Klik onderaan de tekst op *lees meer*. Je komt nu in dit scherm:

The screenshot shows the website 'vijf eeuwen migratie' with a navigation bar and a grid of 15 topic cards. The cards include:

- IN HET KORT**: Overview of migration in the 16th and 17th centuries.
- Sefardische Joden**: Sephardic Jews fleeing persecution in 1492.
- Italiaanse ambachtslieden**: Italian craftsmen working in the Netherlands during the Golden Age.
- Soldaten en zeelui bij de V.O.C.**: Soldiers and sailors during the Dutch East India Company era.
- Dienstboden**: Servants in the Netherlands.
- Hongaarse studenten**: Hungarian students in the Netherlands.
- Vluchtelingen uit de Zuidelijke Nederlanden**: Refugees from the Southern Netherlands.
- Arbeidsmigranten uit Duitsland**: Labor migrants from Germany.
- Hugenoten**: Huguenots fleeing France.
- Trekarbeiders uit Duitsland**: Seasonal workers from Germany.

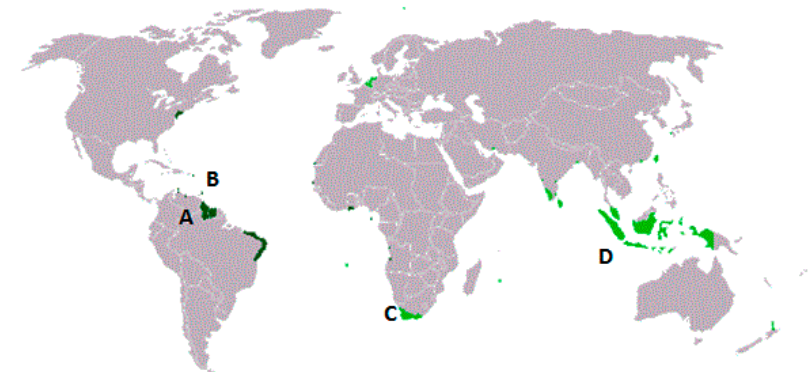
Je ziet dat ook vijf eeuwen geleden al grote groepen uit het buitenland naar Nederland trokken.

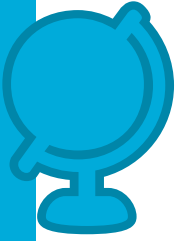
14. Kijk naar de kopjes op de webpagina. Wat kwamen de migranten doen in Nederland?

Migranten uit kolonies

We schuiven van de eerste periode naar de laatste periode die beschreven wordt op www.vijf eeuwen migratie.nl.

In de vorige eeuw kwamen er naast de werkzoekenden en gastarbeiders ook grote groepen migranten uit de vroegere kolonies naar Nederland. Je ziet hieronder een kaart met de gebieden die ooit een (gedeeltelijke) kolonie van Nederland zijn geweest. Bij enkele van deze gebieden staat een letter.

15. Zet de juiste letter achter de naam van de vroegere kolonie.

Indonesië	
Suriname	
Zuid-Afrika	
Nederlandse Antillen	

16. Welke beschrijving past het best bij de bovengenoemde kolonies?

- Dit zijn landen waar we veel gastarbeiders vandaan hebben gehaald.
- Dit zijn landen waar Nederland ooit de baas heeft gespeeld.
- Dit zijn landen waar je heerlijk op vakantie kunt gaan.
- Dit zijn landen waar Nederland ontwikkelingshulp aan geeft.

17. Kom jij of je ouders uit één van de bovenstaande landen? Zitten er in jouw klas medeleerlingen van wie de ouders uit de bovengenoemde landen komen? Zo ja, wie en uit welke landen?

Vluchtelingstromen vanaf 1990

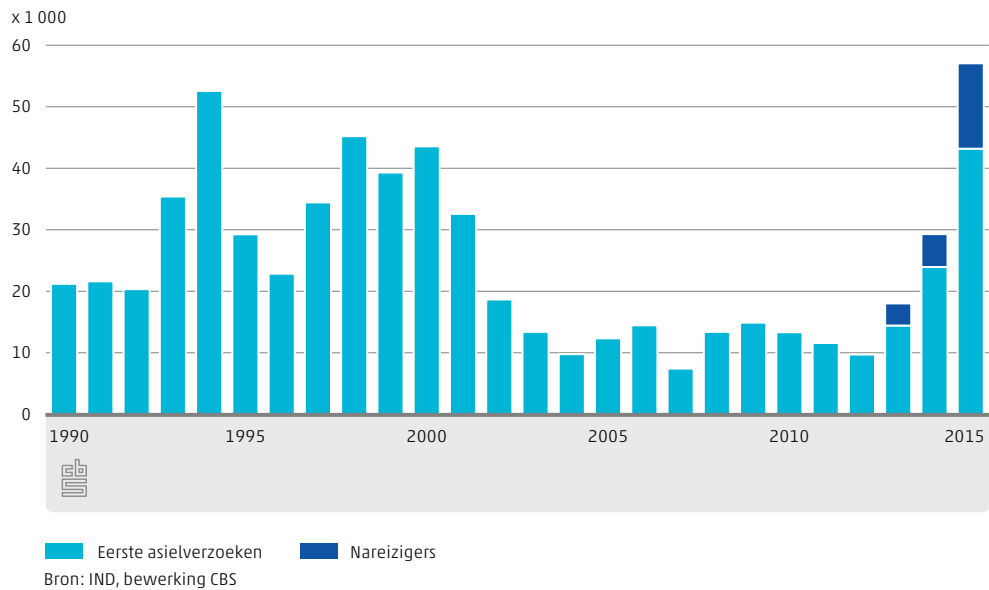
Vanaf de jaren negentig kwamen er twee grote stromen vluchtelingen op gang. De Berlijnse muur viel en in het voormalige Joegoslavië brak een grote oorlog uit.

Bron: [UN Photo](#).

In 1994 was er een piek in de vluchtelingenstroom:

Asielzoekers en nareizigers

18. Hoeveel asielzoekers meldden zich in 1994 in Nederland?

Asielaanvragen

Na de jaren 90 werd het iets rustiger qua vluchtelingenstromen. Maar vanaf 2013 steeg het aantal vluchtelingen door diverse conflicten in de wereld. Volgens de gegevens van CBS vroegen in 2015 bijna 57 duizend mensen asiel aan in Nederland. Dit is twee keer zoveel als in 2014 en het hoogste aantal sinds 2002.

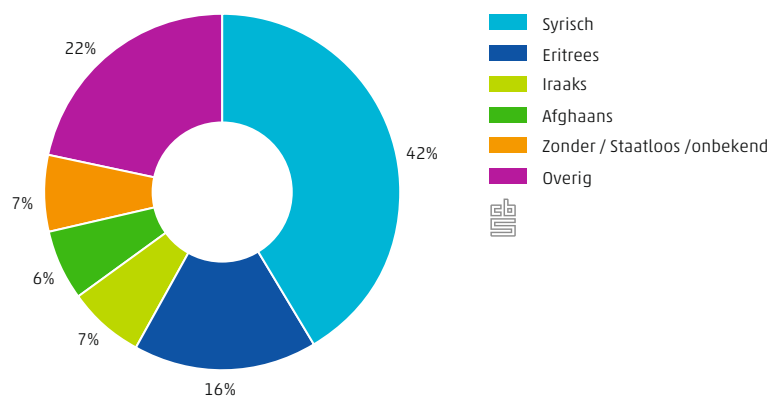
Bron: Flickr.

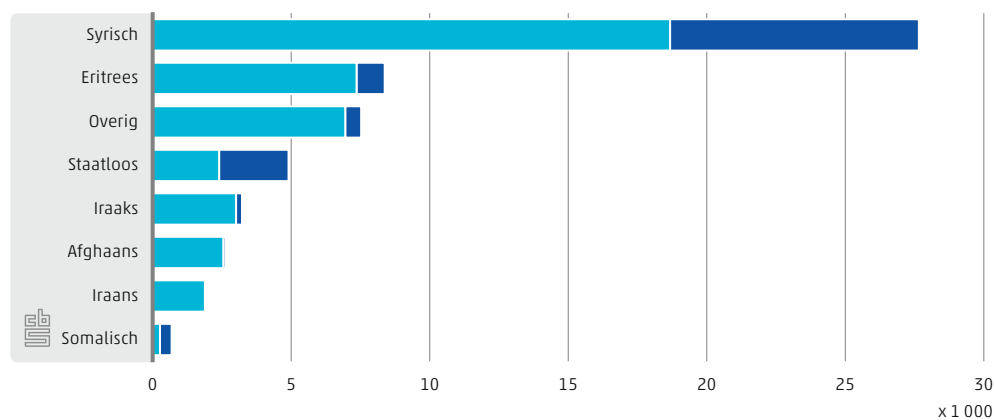
19. Is het aantal asielaanvragen in 2015 meer of minder dan het niveau in de jaren '90 van de vorige eeuw?

Hieronder staan twee grafieken waar je het aantal asielverzoeken ziet naar nationaliteit in Nederland.

Nationaliteit van asielzoekers en nareizigers, 2015

Nationaliteit van asielzoekers en nareizigers, 2015

Bron: IND, bewerking CBS

20. Uit welk land kwamen de meeste asielverzoeken voor Nederland in 2015?

21. Hoeveel vluchtelingen kwamen er uit Syrië naar Nederland in 2015?

Worden grafieken altijd goed uitgelegd?

CBS verzamelt vooral cijfers en verwerkt die in tabellen en grafieken. CBS verbindt geen mening aan de cijfers. Nieuwsmedia, politici en wetenschappers gebruiken de data van CBS om verschijnselen te begrijpen.

In het volgende bericht verwijst De Telegraaf bijvoorbeeld naar cijfers van CBS:

The screenshot shows a news article from De Telegraaf. The main headline is "Meer asielaanvragen dan ooit in een maand". The sub-headline reads: "DEN HAAG - In oktober hebben asielzoekers en nareizende familieleden bijna 12.000 asielaanvragen gedaan. Dat is meer dan ooit in een maand. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In september kwam het aantal uit op 8400." The article text continues: "In totaal ging het in oktober om 11.700 asielzoekers en nareizigers. Het aantal eerste asielverzoeken nam opnieuw sterk toe, tot 10.000. Van de in oktober geregistreerde asielzoekers kwamen er 6400 uit Syrië. Het aantal Syrische nareizigers was net als in september 1200. De instroom van Iraakse asielzoekers is verder toegenomen, tot iets meer dan duizend. Met de nieuwe instroom is het totaal aantal eerste asielverzoeken en nareizigers in 2015 opgelopen tot 45.200. Dat zijn er ruim 18.000 meer dan in heel 2014." There is a photo of refugees protesting with a sign that says "SHOP ON". The caption reads: "Vluchtelingen protesteren bij het voormalige ministerie van Sociale Zaken tegen de omstandigheden in hun nieuwe tijdelijke verblijfplaats". The photo credit is "Foto: ANP".

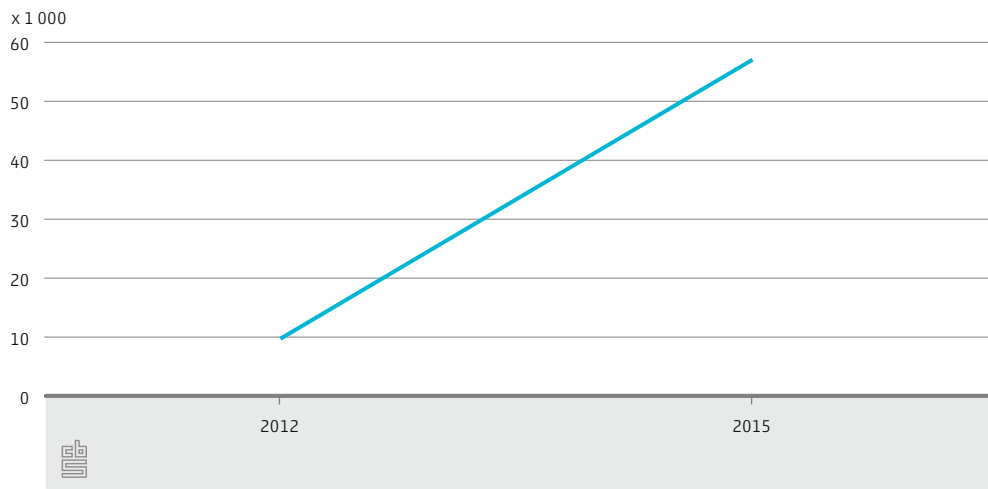
22. Welk gevoel roept de kop "Meer asielaanvragen dan ooit in een maand" op?

CBS zou zo'n kop niet snel boven zijn rapport zetten. "Meer dan ooit" klinkt namelijk heel stellig, maar is erg betrekkelijk. Als je kijkt naar grafieken en statistieken moet je jezelf een aantal vragen stellen:

- Wat zegt een grafiek?
- Over welke periode gaat het?
- Welk beginpunt is gekozen?
- Welk eindpunt?

Je ziet hieronder grafieken met dezelfde informatie. Echter is elke keer een ander start- en eindpunt gekozen.

Grafiek 1: Aantal asielaanvragen in Nederland

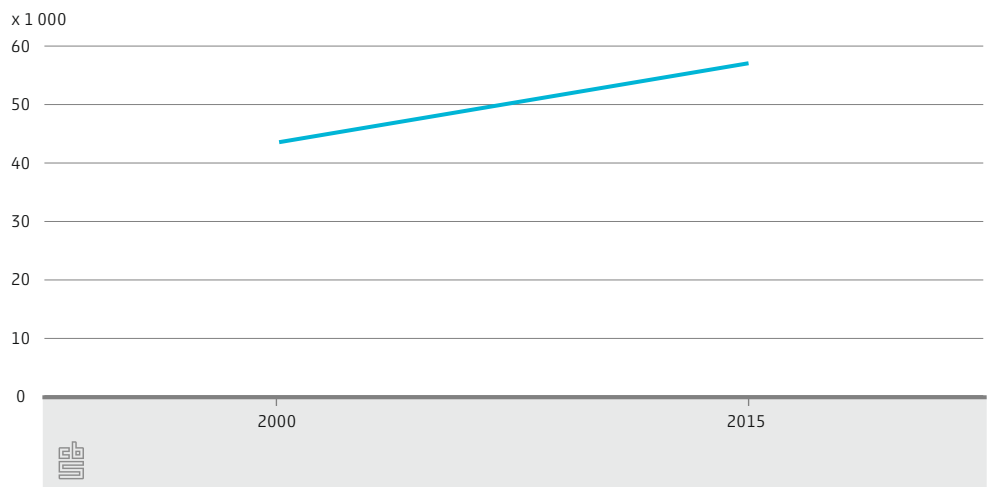

23. Wat valt je op als je naar de lijn in grafiek 1 kijkt?

24. Wat zegt deze grafiek?

- Het aantal asielaanvragen is tussen 2012 en 2015 gestegen.
- Het aantal asielaanvragen is tussen 2012 en 2015 sterk gestegen.

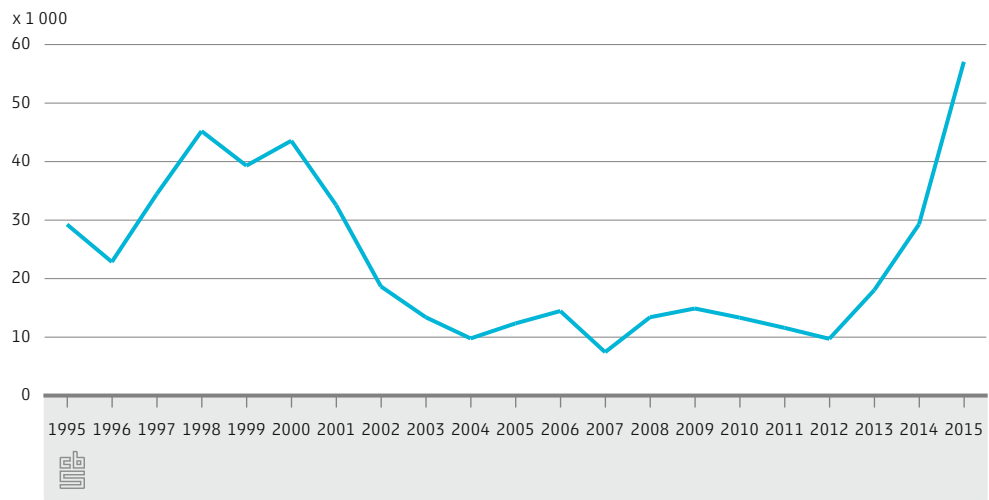
Grafiek 2: Aantal asielaanvragen in Nederland

Grafiek 2 gebruikt dezelfde database maar gaat over een langere periode.

25. Wat is het verschil tussen grafiek 1 en 2?

Grafiek 3: Aantal asielaanvragen in Nederland

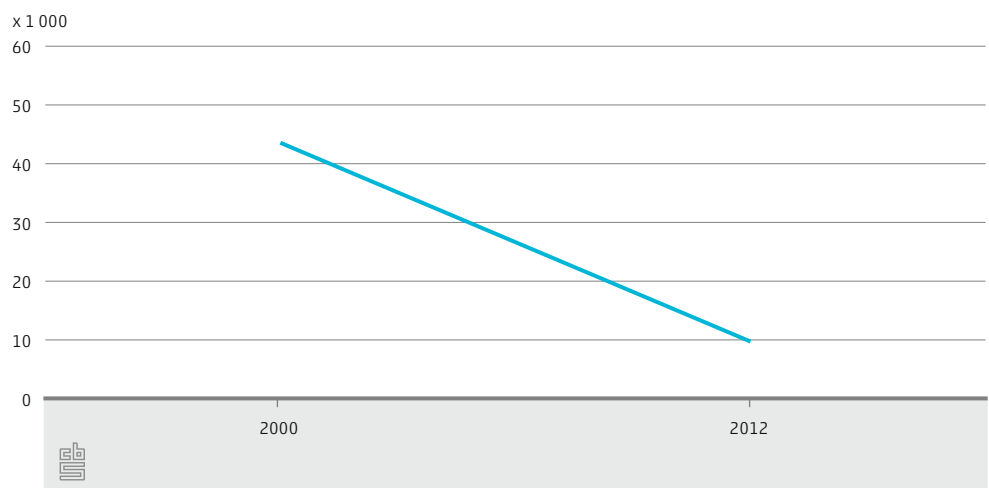

Ook bij grafiek 3 zie je de stijging die grafiek 1 liet zien. Echter zie je dat een dergelijke stijging in de jaren 90 ook voorkwam.

26. Wat kun je hieruit leren?

- Dat je voorzichtig moet zijn met uitspraken als 'meer dan ooit'.
- Dat grafieken niet altijd de waarheid spreken.

Grafiek 4: Aantal asielaanvragen in Nederland

Bij grafiek 4 is gebruik gemaakt van dezelfde cijfers als bij de vorige grafieken.

27. Hoe kan het dat de lijn in deze grafiek naar beneden gaat?

- Er zijn maar twee meetpunten op de grafiek gezet en daar is een lijn tussen getrokken, ook al zitten er tussenin pieken en dalen.
- De grafiek is gemaakt op basis van gemiddelde getallen over een langere periode.
- Hier probeert iemand de boel bewust te bedriegen.

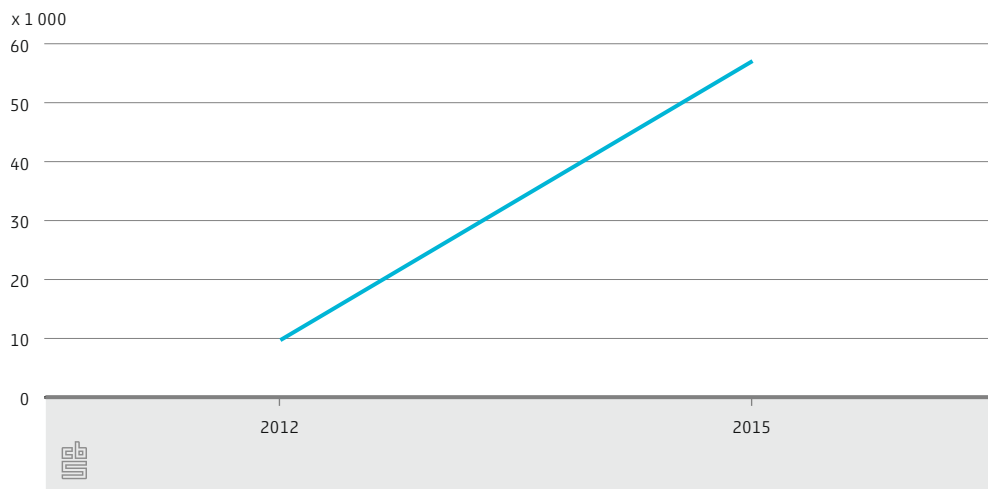
Je ziet hieronder vier krantenkoppen en drie grafieken.

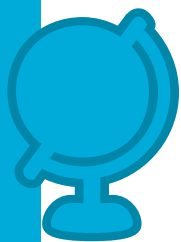
- A. 'Recordhoogte asielaanvragen bereikt in Nederland'
- B. 'Schrikbarende toename asielaanvragen in Nederland'
- C. 'Asielaanvragen in 2016 stijgen tot voorbij niveau jaren 90'
- D. 'Sterke daling asielaanvragen vanaf 2000'

28. Welke krantenkop zou er bij deze grafieken kunnen staan?

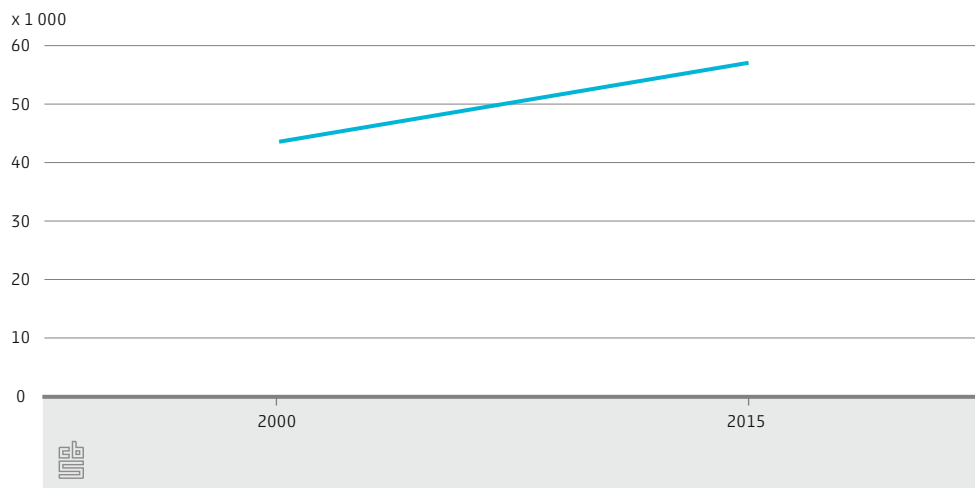
Discussieer er ook met je buurman/vrouw over waarom je die krantenkop kiest. Denk aan wat je net geleerd hebt bij 'Worden grafieken altijd goed uitgelegd?'.

Grafiek 1: Aantal asielaanvragen in Nederland

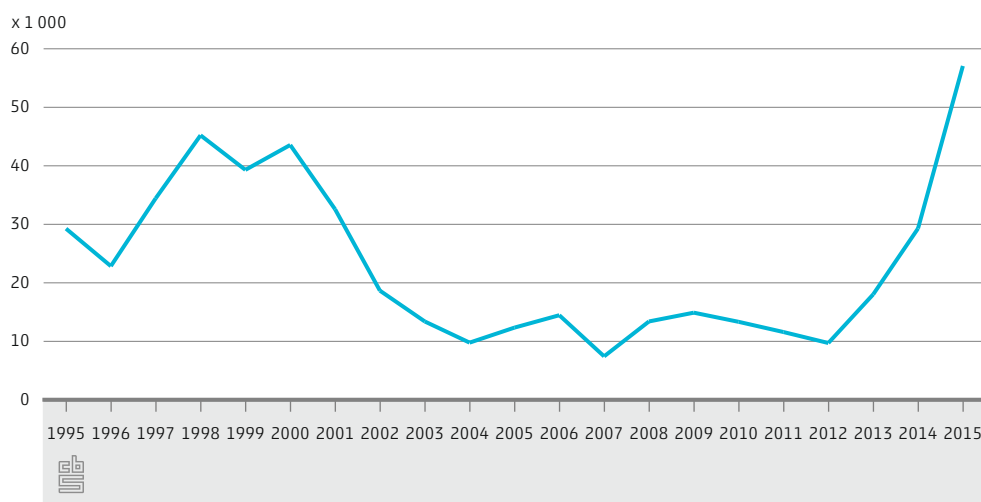

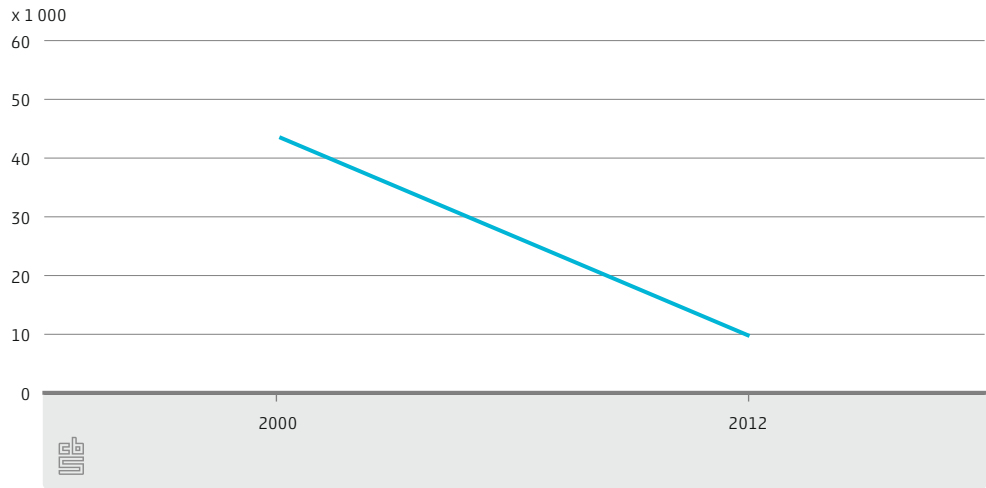
Grafiek 2: Aantal asielaanvragen in Nederland

Grafiek 3: Aantal asielaanvragen in Nederland

Grafiek 4: Aantal asielaanvragen in Nederland

29. Bedenk nu zelf: welke krantenkop zou bij deze grafiek kunnen staan?

Begrippen over integratie en migratie

Als het gaat om de komst van migranten naar ons land worden er in het nieuws vaak moeilijke woorden gebruikt. In deze les ben je al een aantal begrippen tegengekomen. Andere woorden die je vaak hoort staan hieronder. Zoek uit met behulp van je aardrijkskundeboek en/of deze bron wat de woorden betekenen. Zorg dat je de begrippen begrijpt, want ze zijn belangrijk bij het vervolg van deze lessen.

30. Knip en plak of schrijf de uitleg bij het juiste begrip.

Arbeidsmigratie		Je aanpassen aan het land waar je gaat wonen.
Autochtoon		Iemand die de bescherming van een ander land inroept. (Hij/zij vraagt dan in dat land asiel aan).
Allochtoon		Iemand die in zijn thuis-land gegronde vrees heeft voor vervolging en/of conflicten en/of algemeen geweld ontvluchten.
Asielzoeker		Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.
Integratie		Verhuizen voor werk.
Niet-westers		Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.
Vluchteling		Persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.
Eerste generatie allochtoon		Allochtoon met als herkomst een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië.
Tweede generatie allochtoon		Persoon van wie een of beide ouders in het buitenland is geboren.

Verwerkingsopdrachten

Kies een van de volgende verwerkingsopdrachten. Je krijgt 40 minuten voor deze opdracht.

Keuzeopdracht 1

Breng met Pixton de reis van een migrant in beeld. Kies zelf wat voor soort migrant (land, reden) je in beeld brengt. Gebruik stappenplan Pixton in bijlage 1.

Tip: Een Engelse site waarbij je je eigen vluchtelingenroute in beeld kan brengen is <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-32057601>. Deze informatie kan je helpen bij de opdracht. Een Nederlandse site waarbij je hetzelfde kunt doen <http://vluchtelingen.eo.nl>.

Keuzeopdracht 2

Maak een infographic met behulp van <http://www.easel.ly> over de migrantenstroom naar Nederland. Kies zelf een periode. Gebruik data van CBS. Gebruik het stappenplan van easel.ly in bijlage 2 en van StatLine eerder in deze les.

Keuzeopdracht 3

Maak een mindmap over het woord "migratie". Probeer daarin zoveel mogelijk redenen te verwerken waarom mensen migreren. Gebruik de website: <https://coggle.it>. Gebruik het stappenplan van coggle.it in bijlage 3.

Terugblik

Dit waren de leerdoelen van deze les. Zet een vinkje achter de doelen als je vindt dat je hier meer over geleerd hebt.

Ik kan	☒
- redenen voor migratie noemen.	☐
- uitleggen wat push- en pullfactoren zijn.	☐
- kerncijfers over de bevolking opzoeken in StatLine.	☐
- uitleggen wanneer je iemand allochtoon of autochtoon noemt.	☐
- voorbeelden geven van migranten in Nederland tot wel vijf eeuwen geleden.	☐
- kritisch naar grafieken kijken en ben me bewust dat cijfers en grafieken soms verkeerd worden gebruikt.	☐
- enkele begrippen noemen die te maken hebben met migratie.	☐
- dat wat ik net geleerd hebt gebruiken in een verwerkingsopdracht.	☐

Bijlage 1

Stappenplan Pixton

Met Pixton kan je digitaal een strip maken.

Ga naar <https://pixton.com/nl>.

Kies bij plezier voor 'Nu zoeken' en meld je aan.

Geef je schermnaam, wachtwoord en e-mailadres in. Klik dan op 'Ik accepteer'.

Klik op 'Creëer een strip'.

Kies dan voor 'De klassieker'. Kies een strip van 1 rij met 4 prentjes en klik dan op selecteren.

Klik het eerste prentje/kadertje aan.

Begin met een achtergrond in te voegen.

Kies voor de tweede achtergrond => classroom.

Voeg dan een figuurtje in.

Kies voor het eerste figuur uit de lijst.

Voeg een tekstballon in.

Klik op je tekstballon en dan kan je onderaan het formaat aanpassen.

Dubbelklik op je tekstballon om je tekst in te voegen. Geef je tekst in. Klik op het tweede kadertje en verwijder de kader (hiermee wordt de opmaak bedoeld).

Klik op oké.

Kies je achtergrondkleur.

Geef je stripverhaal een naam, door op titel te klikken.

Klik op Opslaan en doorgaan om je stripverhaal op te slaan.

Om je stripverhaal later terug te vinden log je jezelf in, klik dan op 'Ik' en dan 'Mijn strips'.

Bijlage 2

Stappenplan easel.y

<http://www.easel.ly>

Log in en kies uit een van de 16 gratis designs.

Je kunt zelf ook een design maken.

Je kunt in het scherm alles slepen, veranderen en je kunt een raster aanzetten om alles in verhouding te houden. De omgeving lijkt enigszins op het programma Prezi.

Kies uit de diverse achtergronden, iconen, of voeg tekst toe in het lettertype van je huisstijl.

Er is geen aparte editor voor diagrammen.

Je kunt je infographic downloaden als JPG en delen met behulp van een URL. Je moet hiervoor wel eerst de 'edit' omgeving verlaten en teruggaan naar het hoofdscherm.

Bijlage 3

Stappenplan Coggle.it

Surf naar <https://coggle.it/>

Log in

Klik op de groene knop 'Create'.

Klik in het volgende venster op de tekst 'New Coggle'.

Vervang dat door het centrale woord van de mindmap en druk op 'Enter'.

Het centrale woord wordt meteen de titel van je mindmap.

Ga met je muiswijzer naar het centrale woord en er verschijnt links en rechts een plusteken.

Wil je een nieuwe hoofdtak plaatsen klik dan op één van beide plustekens en voer in het invoerveld een woord of korte zin in. Sluit af met 'Enter'.

Wil je een hoofdtak voorzien van een zijtak, ga dan met je muiswijzer naar het woord waarmee de hoofdtak begint, klik op het plusteken dat verschijnt, voer een woord in en druk 'Enter' om het te plaatsen.

Geef een linker muisklik op de lijn waarvan je de kleur wil veranderen. Kies de gewenste kleur uit het rad.

Ga met de muiswijzer naar de lijn waarvan je de vorm wil veranderen. Versleep de lijn met ingedrukte linkermuisknop.

De mindmap wordt automatisch opgeslagen. Om terug te keren naar het overzichtsscherm, klik je links bovenaan op het logo van Coggle.

